

# Bedankt!



In augustus 2015 vroegen we leden hun mening over het verzorgen van dierbaren. De resultaten van het onderzoek zijn meegenomen in een persbericht.

## Verzorging dierbaren

Eindhoven, 17 september 2015 – Veel mensen willen helpen bij de laatste verzorging van hun overleden dierbare. Dit blijkt uit een onderzoek van coöperatie DELA onder haar leden. Meer dan de helft van de ruim driehonderd ondervraagden vindt dat een fijn idee. Bij de laatste verzorging denken mensen vooral aan wassen, aankleden, haren kammen en in de kist leggen. In wat mindere mate worden persoonlijke zaken genoemd zoals make-up aanbrengen, nagels lakken en scheren.

### Ruimere goed ingerichte verzorgingskamer

Coöperatie DELA biedt nabestaanden de mogelijkheid om te helpen bij de laatste verzorging. Bij de bouw en verbouw van uitvaartcentra worden verzorgingskamers vergroot en anders ingericht. In Tilburg wordt donderdag 17 september het verbouwde uitvaartcentrum aan de Karel Boddenweg heropend. Een van de verzorgingskamers is zo ingericht dat er voor de nabestaanden ruimte is om bij de laatste verzorging aanwezig te zijn en eventueel te kunnen helpen. Chantal Wilthagen, locatiemanager van het uitvaartcentrum in Tilburg: "Als familie of naaste wil je vaak alles doen voor jouw overleden dierbare. We zien de betrokkenheid steeds meer toenemen. In die trend past ook dat steeds meer mensen een rol willen spelen bij de laatste verzorging. Uit ervaring weten wij dat die betrokkenheid nabestaanden helpt het verlies te verwerken. We zijn blij dat we nu over een ruimte beschikken die niet alleen groter is, maar ook zo is ingericht dat deze warmte uitstraalt door de zachte kleuren en het mooie meubilair." Nu al maakt twintig procent van de mensen die in de uitvaartcentra van DELA komen van de mogelijkheid gebruik te helpen bij de laatste verzorging.

### Natuurlijke opbaring

Ongeveer dertig procent van de ondervraagden heeft geen behoefte om aanwezig te zijn bij de laatste verzorging. Tien procent van de ondervraagden wil alleen bij de verzorging aanwezig zijn om eventueel aanwijzingen te geven. "Nabestaanden willen graag dat na het overlijden hun dierbare eruit ziet zoals hij of zij was. Dat horen we erg vaak. Daarom is een

mooie, natuurlijke opbaring zo belangrijk. Ondanks het verdriet toch op een zo mooi mogelijke manier afscheid nemen, dat is ons doel," aldus Chantal Wilthagen.

### Sfeervolle ambiance

Coöperatie DELA opende in 2001 het uitvaartcentrum aan de Karel Boddenweg waar ongeveer 1.250 overledenen per jaar worden verzorgd. Het uitvaartcentrum is volledig verbouwd en uitgebreid. Door het gebruik van heldere kleuren ontstaat een ruimtelijk centrum met veel licht. Chantal Wilthagen: "De licht aangeklede ruimtes zijn prettig om elkaar tijdens een bezoek aan de overledene te ontmoeten. Afscheid nemen in een sfeervolle ambiance neemt geen verdriet weg; het helpt wél bij het creëren van mooie warme herinneringen aan een verdrietig moment."

### • Nabestaande verzorgt overledene steeds vaker zelf

## Tot allerlaatste moment erbij

Vroeger absoluut een taboe, maar nu verzorgt een nabestaande steeds vaker een overledene. 'Het is nu echt ons pap.'

door Jeroen Ketebeers

**K**arin Coppens denkt dat haar vader Ad het mooi zou hebben gevonden... dat hij in januari op 85-jarige leeftijd was gestorven en naar het uitvaartcentrum was overgebracht, zorgde zij ervoor dat hij er piekfijn uitzag voor het afscheid. Ze deed zijn haar zoals hij dat zelf ook altijd had gedaan, mee gel naar achteren, ze kleedde hem, deed hem zijn schoenen aan. Kort daarvoor, toen ze met haar man voor de deur van de verzorgingsruimte in het uitvaartcentrum van DELA in Tilburg stond, zei ze nog, ik weet niet of ik het kan, hoor.

Ze overwon haar twijfel, stapte de kamer binnen en bespeurde bij eenzame de man op de brandwand was echt 'ons pap', en zij ging er, met medewerking van DELA, voor zorgen dat hij er waardig en verzorgd uit kwam te zien. Terugkijkend is ze blij dat ze haar schroom heeft overwonnen en dat ze haar vader

tot het allerlaatste moment heeft begeleid. "Het geeft me een heel fijn gevoel dat ik alles voor hem heb gedaan wat mogelijk was. Dat er nu het einde toe familie bij hem is geloven", vertelt de klant. "Ik denk dat het heel goed is dat ik het heb gedaan, ook voor de rouwverwerking."

Coppens behoort tot de steeds groter wordende groep nabestaanden die ervoor kiest om hun overleden dierbare zelf mee te verzorgen. Bij DELA hebben ze die keuze de afgelopen jaren duidelijk gemerkt. Daarom ook dat in het grondig verbouwde gebouw aan de Karel Boddenweg, dat vandaag geopend wordt, ook twee compleet nieuwe verzorgingsruimtes te vinden zijn.

In den daartoe werken uitstekend medewerkers van de organisatie, maar in de andere kunnen nabestaanden terecht die ook in deze fase bij hun overleden vader, moeder, of andere naaste willen zijn. Groter verschil met de oude verzorgingsruimtes is dat de nieuwe verrekken er veel warmer uitzien. De seriete uitstraling is verdwenen. De witte muren zijn don-



• Locatiemanager van DELA, Chantal Wilthagen (achtergrond): "De klant is mondig geworden. En er hangt niet meer zo'n taboe rondom de dood." foto Joris Buijs/Bald Werk

kerder, de lift waarmee een overledene in de kist wordt gelogd, bevindt zich nu in een kast, en er staat een geluidsisolatie waarmee op de achtergrond muziek kan worden gedraaid.

De tijd waarin uitvaartorganisaties een standaardpakket aanbode-

den waar nabestaanden het maar mee hadden te doen, is voorbij. "Nu listeren we veel meer naar de vraag van de klant", lichte locatiemanager Chantal Wilthagen toe. "De klant is mondig geworden. En er hangt niet meer zo'n taboe rondom de dood. Veel men-

sen willen tegenwoordig echt tot het laatste voor hun dierbaren doen wat in hun macht ligt en doen er zoveel mogelijk jaren uitzien zoals zij er tijdens het leven ook uitzagen. Een mooie, natuurlijke opbaring is heel belangrijk voor nabestaanden."